

Arbejdsgruppe "Environmental Sound Solutions" – Møde 06

Opsummering af møde #06, 13.december 2021.

Dagsorden:

1. Review of SoundDay 2021 and year-to-date
2. Webinars:
 - a. Follow-up on proposals and ideas from meeting # 05 including additional comments and proposals.
 - b. Proposals for possible speakers
3. Physical events during 2022?
 - a. Meetings? Workshops? Others?
4. Collaborative projects, update of proposals, indication of possible project consortia
5. Other ideas for Danish Sound Cluster activities
6. A.O.B.

Ad 1 Opfølgning på SoundDay 2021 og År-til-dato

På vegne af bestyrelsen for Danish Sound Cluster udtrykte formanden stor tak til alle, der havde bidraget til at gøre SoundDay 2021 til en vellykket begivenhed.

Fra gruppen fremkom ønske om, at der næste år bliver mere fokus på de udfordringer, som "Environmental sound solutions" dækker.

Med hensyn til de webinarer, som gruppen har været fødselshjælper til, blev der udtrykt stor tilfredshed med kvalitet og emne. Vamepumpe-webinaret havde været fremragende, kun synd, at de landsdækkende medier, Berlingske og Jyllands-Posten, har afslået at bringe kronik om emnet.

Også stor ros til Trafikstøj-webinaret fra gruppen. Man fandt, at der blev givet en fin bredde i fremstillingerne, og samtidigt var det interessant at notere, at ikke kun traditionelle lydfolk deltog i webinaret. Biologer, kommunalfolk og andre havde også deltaget og var efterfølgende kommer med spørgsmål til Jakob Fryd.

Ad 2: Webinarer

#	Emne	Baggrund/detaljer
1	Støj i forbindelse med ventilationsanlæg	Tidsplan: Udsat pga. arbejdspres. Birgit fremsender oplæg. Vi afventer.
2	Nabostøj Fokus på indendørs støj	<p>Indendørs støj (ventilation, vaskemaskiner, naboer imellem, mv, arbejdsro, når man er henvist til hjemmearbejdsplads, osv.) Bygningsklassificeringen sigter mod indendørs støj (i Norge medtager man også udendørs støj i klassificeringen).</p> <p>Grundet tidspres og barselsudfordringer blev det besluttet at udsætte emnet til sidst på foråret eller først på efterårsterminen.</p> <p>Foredragsholdere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Birgit Rasmussen, AAU-CPH: Nabostøj publikationen (Birgit Rasmussen). Vil tage udgangspunkt i, hvordan man renoverer bygninger fra forskellige perioder. • Sandra Lori Petersen, KU: Antropologisk tilgang til nabostøj. Har lavet dybtgående undersøgelse af, hvordan beboere oplever nabostøj. Sandra vil være på barsel fra sidst i januar, 2021, så hendes deltagelse skal afpasses med barselsforløbet. <p>Vi mangler navne på mulige andre deltagere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fx foreningen "Vi elsker stilhed", ? • SenseLab's tidligere arbejde omkring nabostøj ? • Andre ?
3	Støj ved varmepumper/luft-til-luft køleanlæg	<p>Webinar afholdt den 25. august, 2021.</p> <p>Opfølgning: Kronikker om emnet indsendt til Berlingske og Jyllands-Posten er ikke blevet optaget</p>
4	Trafikstøj og påvirkning af friluftsliv	Webinar afholdt 2. december, 2021, afsluttet:
5	Støjreduktion og nye vinduesløsninger	<p>Fokus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Russer vinduer". • Lydskodder (brugt i Folehaven) <p>Indlæg fra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Birgit Rasmussen, AAU-CPH, SBI (oversigt over projekter i Danmark omkring åbne vinduer, herunder 'lydskodder') • Allan Jensen, Rambøll, ("Lydskodder" i Folehaven. Rambøll har nu erhvervet rettighederne til projektet og dets resultater), bekræftet. • Villy Sørensen, beboerformand i "Boligforeningen 3B Folehaven" omkring det historiske forløb i Folehaven, kontaktet • Lars Søndergaard, FORCE (fokus på 'målemetoder') • Miljøstyrelsen (Jens Schultz ?) ?
6	Soundscapes	<p>Mangler stadig afklaring af problemstilling. Arbejdspres i gruppen har forsinket processen</p> <p>Douglas laver oplæg til invitation og drøfter det med Birger først i januar, 2022. Derefter forventes det, at vi kan invitere flere personer til et videomøde, hvor sigtet er at planlægge et webinar (indlæg og paneldiskussion) omkring SoundScapes.</p> <p>Oplæg forventes klart januar/februar, 2022</p>

#	Emne	Baggrund
7	Vindmøllestøj	<p>DEKO-vindprojektet, samt RK-projekt hos FORCE omkring emnet, er forsinket, men resultaterne er nu af DTU fastlagt til at blive præsenteret ved møde på Risø den 23. marts, 2022. Resultater til et muligt webinar omkring vindmøllestøj kan så blive klar i tide for vores tidsplan.</p> <p>Forventet tidsplan: maj, juni, 2022</p> <p>Interessante deltagere er stadig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lars Sommer Søndergaard, FORCE, herunder også DTU og Siemens også kunne bidrage. • Bo Søndergaard, Sweco, omkring nuværende standarder. Kan vi overhovedet tillade os at styre vindmøllerne dynamisk? (Norge har en anden tilgang end Danmark). • Jesper Mogensen, Miljøministeriet. Har været involveret i stort set alle de relevante bekendtgørelser. • Franck Bertagnolio, DTU, vist leder af DEKO Wind
8	Støj-webinarer for "dummies"	Der er ikke indkommet forslag i denne runde omkring projektforslag til dette emne.
9	Støj ved opladning af elbiler:	<p>Survey udført ifm. en række ISO arbejdsgruppemøder i den sidste måned har afdækket, at problemet endnu ikke er udbredt nok til at kræve udvikling af en standardiseret metode (i hvert fald i ISO-regi).</p> <p>Området endnu ikke modent.</p> <p>Det er primært konverterne i biler, som under opladning er en udfordring. Det forventes, at udfordringerne kan blive på niveau med varmepumper – eller måske endnu værre. Busser til opladning ved endestationer synes også at være et problem. Færger og andet, hvor el bliver drivkraft, kan også udvise støjproblemer for omgivelserne.</p> <p>Douglas og Jens melder tilbage, når der kommer mere pres på udfordringerne. Støj fra bilerne under opladning synes at være større udfordring end selve ladestanderne.</p> <p>Emnet er sat på hvile indtil videre.</p>
10	Fritidsstøj	<p>'Sound boks', musik på terrassen, fritidslivet i Nordhavn og på Islands Brygge:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Københavns Kommune (natbevillinger) Afdelingschef i støjpatroljen? <p>Arbejdsgruppemedlemmerne opfordres til at kontakte personer de kender i kommune og andet og søge at identificerer, hvem vi skal tale med. Opgave til alle inden næste møde.</p>
11	Regnstøj på vinduer	<p>Et 'outsider' problem, primært i Frankrig, hvor mange føler sig generet af regnens trommen på ovenlysvinduer. Sikkert ikke noget stort problem i Danmark</p> <p>Vi afventer, om der kan etableres mere substans på emnet.</p>

#	Emne	Baggrund
12	Trafikstøj i tættere befolkede områder	<p>Asfaltindustrien har høring på Christiansborg 12. januar 2022. Ud over asfalt, så også dækstøj, støjskærme, mv. Fra mødet kan der sikkert hentes flere vigtige del-emner, som vi bør tage med i et webinar.</p> <p>DSC har en mission i at pege på løsninger, gerne også fra udlandet, og sikre, at der opstår en debat omkring alternative løsninger.</p> <p>Emnet er i virkeligheden stort.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Giver de store investeringer i støjskærme ved veje det forventede resultat (folks akustiske hukommelse er svag)? 2. Nye eksempler til efterfølgelse: I Holland bruger man nu 2 lags dræn-asfalt, som reducerer støj. 3. Hvordan evaluerer man effekten af investeringerne i støjreduktion? 4. Materialevalg og udformning? 5. Tage udgangspunkt i "cases", fx støj omkring omfartsmotorvejen ved Silkeborg, Åboulevarden, skal Ring-3 overdækkes osv. 6. Keynote fra EuroNoise konferencen? 7. Forventningsafstemning med borgeren i relation til, hvad der er realistisk at opnå? <p>Alle i arbejdsgruppen opfordres til at komme med inspiration og forslag til, hvordan vi kommer videre med dette store, men også meget vigtige emne:</p> <p>Alle: Send Email forslag inden næste møde</p>

Ad 4: Samarbejdsprojekter

Danish Sound Cluster regner på nuværende tidspunkt med at komme med et "*call for proposal*" omkring marts 2022. Erfaringen viser, at det tager tid at få formeret konsortier, som kan byde ind. Der skal være mindst én vidensinstitution i et konsortium og to private virksomheder. Kun vidensinstitutioner kan få økonomisk støtte. For de private virksomheder skal værdien være resultaterne, som skabes i projekterne. Da firmaer ikke får økonomisk støtte, har det vist sig, at det ofte er vidensinstitutionerne, som er de udførende, og som skaber grundlaget for samarbejdsprojekter.

Vi anbefaler, at konsortier under dannelse tidligt tager kontakt til DSC-sekretariatet, så det kan sikres, at oplægget overholder regelsættet og samtidigt kan idéen blive testet af. Sekretariatet kan også være behjælpelig med at skabe kontakt til nye virksomheder.

Den samlede ramme for støtte i 2022 er ca. 1,2 mio. kr. Det enkelte projekt vil ofte være i størrelsesordenen 150-200.000 kr., og tjene som et forprojekt til et muligt større efterfølgende projekt blandt parterne.

Ad 6: Evt.

Næste møde afholdes: **mandag den 7. februar, 2022, kl. 14:00 til 15:00.**

Bilag A: Deltagere i mødet

Birgit Rasmussen	AAU-CPH Bygningsforskning	Senior forsker
Birger Schneider	CHAMAJ Consult ApS	Ejer, direktør
Douglas Manvell	DMdB	Ejer, direktør
Jakob Fryd	Vejdirektoratet	Chefkonsulent
Jens Oddershede	FORCE Technology	Senior specialist
Lucille Sarran	Velux A/S	Senior Indoor Climate Consultant
Rune Egedal	Sweco Danmark A/S	Civilingeniør, Akustik
Shelley Livingstone	Danish Sound Cluster	Project manager
Torben Vilsgaard	Danish Sound Cluster	Direktør

Bilag B: Fremsendte "slides" til mødet

Danish Sound Cluster

Working Group on
" Environmental Sound Solutions"
13 december, 2021

Agenda

1. Review of SoundDay 2021 and year-to-date
2. Webinars:
 1. Follow-up on proposals and ideas from meeting # 05 including additional comments and proposals.
 2. Proposals for possible speakers
3. Physical events during 2022 ?
 1. Meetings?, Workshops? Others?
4. Collaborative projects, update of proposals, indication of possible project consortia
5. Other ideas for Danish Sound Cluster activities
6. A.O.B.

WG 02 - Environmental sound solutions

Anders Olsen	Vibratec	
Birgit Rasmussen	AAU-CPH Bygningsforskning	Senior forsker
Cheol-Ho Jeong	DTU Elektro, Elektroteknologi	Lektor
Claus Blaabjerg	EMS Brüel & Kjaer	Innovation Manager
Douglas Manvell	DMdB	Founder and Director
Jakob Fryd	Vejdirektoratet	Chefkonsulent
Jens Oddershede	FORCE Technology	Senior specialist
Lucile Sarrazin	Velux A/S	Senior Indoor Climate Consultant
Rune Egedal	Sweco Danmark A/S	Civilingeniør, Akustik
Birger Schneider	CHAMAJ Consult	Director & owner

Torben Vilsgaard, CEO & Shelley Livingstone, Project manager, DSC

Støj fra varmepumper og køleanlæg
25. august, 2021

Trafikstøj – Brug af rekreative områder tæt på vejanlæg
2. december, 2021

Working Group on "Environmental Sound Solutions"

Lucille Sarran	Velux A/S	Senior Indoor Climate Consultant
Anders Olsen	Vibratec	
Birgit Rasmussen	AAU-CPH Bygningsforskning	Senior forsker
Cheol-Ho Jeong, lektor	DTU Elektro, Elektroteknologi	Lektor
Claus Blaabjerg	EMS Brüel & Kjaer	Innovation Manager
Douglas Manvell	DMdB	Founder and Director
Jakob Fryd	Vejdirektoratet	Chefkonsulent
Jens Oddershede	FORCE Technology	
Rune Egedal	Sweco Danmark A/S	Civilingeniør, Akustik
Birger Schneider	CHAMAJ Consult ApS	Direktør, ejer

Torben Vilsgaard, CEO, Danish Sound Cluster
 Shelley Livingstone, Project Manager, Danish Sound Cluster

#	Forslag til webinarer	Baggrund
1	Støj fra ventilationsanlæg	"Frivillig bæredygtighedsklasse" Oplæg?
2	Nabostøj (Indendørs støj)	(ventilation, vaskemaskiner, naboer imellem, mv, arbejdsro, når man er henvist til hjemmearbejdsplads, osv.) Bygningsklassificeringen sigter mod indendørs støj: Tidsplan: Start 2022 Indlæg fra: <ul style="list-style-type: none"> Nabostøj publikation (Birgit Rasmussen) Antropologisk tilgang (Sandra Lori Petersen ?) FORCE, SenseLab ?
3	Støj ved varmepumper/Luft-til-luft køleanlæg	Grøn omstilling medfører støjudfordring Berlingske & Jyllands-Posten har afvist kronik.
4	Trafikstøj	Webinar: "Trafikstøj – Brug af rekreative områder tæt på vejanlæg" Afholdt 2. december

#	Forslag til webinarer	Baggrund
5	Støjreduktion, nye vinduestyper	Fokus: <ol style="list-style-type: none"> "Russer vinduer". Lydskodder (brugt i Folehaven) Speakers: <ul style="list-style-type: none"> Allan Jensen, Rambøll, bekræftet Villy Sørensen, kontaktet Lars Søndergaard, FORCE ? Miljøstyrelsen (Jens Schultz) ? Tidligere tilsagn fra 'DeNoise' om indlæg.
6	"Soundscapes"	Forslag: AdHoc arbejdsgruppe dedikeret til emnet. Inviterer en repræsentant fra hver af følgende: <ul style="list-style-type: none"> Miljøstyrelsen Vejdirektoratet Banedanmark Metroen Måske andre (Erik Thyssel og Per Finne, FORCE, deltager gerne)

#	Forslag til webinarer	Baggrund
7	Vindmøllestøj	Udskudt til maj-juni 2022 <ul style="list-style-type: none"> Lars Sommer Søndergaard, FORCE, "Deko-wind" projekt + DTU & Siemens (Også RK projektområde hos FORCE) Bo Søndergaard, Sweco. Jesper Mogensen, Miljøministeriet
8	Støj-webinarer for "dummies"	Ingen projektoplæg i denne runde
9	Støj ved opladning af elbiler:	Området ikke modent Primære udfordring: <ul style="list-style-type: none"> Støj fra biler, busser, færger, ol. I forbindelse med opladning af el-drevne køretøjer og skibe. Der mangler gode 'case-stories' og kendskab til problemets omfang. Kan vi gøre noget?

Udfordring

- Vi mangler emner til webinarer i 2022 i området: "Environmental Sound Solutions"

DSC finansierede projekter

- Vi forventer at komme ud med nyt projekt indkaldelse omkring marts 2022. Derfor er tidspunktet aktuelt for start af konsortier og idégenerering til projekter.
- Tidligere idéforslag:

#	Forslag til projekt-temaer	Baggrund
A	Tinnitus	Udfordring med lyd i øret (internt gen.)
B	"Soundscapes"	Trafik-, bolig- og maskinstøj
C	Simulering af lydudbredelse	Til brug ved planlægning af støjdæpende tiltag i forb. med trafik, vindmøller, mv.
D	"Opfølgingsprojekt", støj i ventilationsanlæg	Projekt under B.R. frivillig bæredygtighedsklasse
E	Kursusmateriale, støjwebinarer for "dummies"	Udvikling af videokurser generelt om støj (forudsætter innovativt sigte)

